

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 166
van **ANNABEL TAVERNIER**
datum: 4 mei 2021

aan **BENJAMIN DALLE**
VLAAMS MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD EN MEDIA

Subsidielijn 'Projecten voor Brussel' - Project 'Let's meet a Jew'

Er bereiken me berichten dat er in het Joods Museum in Brussel problemen zijn met het gebruik van het Nederlands. Uit een getuigenis blijkt dat een bezoeker noch aan de ingang (bij de veiligheidscheck), noch aan de ticketbalie in het Nederlands geholpen kon worden.

Deze feiten zijn toch opvallend, gelet op het feit dat het Joods Museum in het kader van de subsidielijn 'Projecten voor Brussel' een projectsubsidie ontvangt van de Vlaamse Gemeenschap. Deze projectsubsidie werd in 2018 toegekend door voormalig Vlaams minister voor Brussel Sven Gatz voor het project 'Let's meet a Jew', waarbij het niet alleen de bedoeling was om meer Vlaamse scholen te bereiken, maar ook om de werking van het museum te vernederlandsen.

Uit de antwoorden van de minister op de technische vragen in het kader van de besprekingen van de BBT (beleids- en begrotingstoelichting) Brussel voor het begrotingsjaar 2021 blijkt dat het project in 2020 via de subsidielijn 'Projecten voor Brussel' voor een bedrag van 33.000 euro ondersteund werd door de Vlaamse Gemeenschap.

1. Wat houdt het project 'Let's meet a Jew' concreet in? Welke verschillende initiatieven en acties werden binnen het project genomen?
2. Op het vlak van scholenaanbod bestaat het project uit vier workshops.
Kan de minister aangeven hoeveel Vlaamse scholen en leerlingen al werden bereikt met het project? Graag de cijfers per jaar en een opdeling tussen het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.
3. Wat is de totale looptijd van het project?
4. Hoeveel bedraagt de totale ondersteuning aan het project door de Vlaamse Gemeenschap? Graag het totaalcijfer en de cijfers per jaar.
5. Hoe kijkt de minister naar de gebrekkige tweetalige dienstverlening in het Joods Museum in relatie met de projectsubsidie van de Vlaamse Gemeenschap en diens doelstellingen? Zal hij het Joods Museum aanspreken op deze gebrekkige tweetalige dienstverlening?
6. Is er een bepaalde langetermijnpact die de projectsubsidie heeft gegenereerd? Op welke manier heeft de projectsubsidie bijgedragen aan de vernederlandsing van de werking van het Joods Museum?

7. Hoe evalueert de minister het project 'Let's meet a Jew' in zijn geheel en specifiek de meerwaarde voor de Vlaamse Gemeenschap tot dusver?.
8. Gelieve eveneens het goedgekeurde projectvoorstel en bijhorende subsidiebesluit betreffende deze ondersteuning aan te hechten bij het antwoord.

ANTWOORD

op vraag nr. 166 van 4 mei 2021

van **ANNABEL TAVERNIER**

1 & 3 Aan de basis van het project "Let's meet a Jew", opgestart in 2018, ligt een driedelige vaststelling:

- leerlingen in het Vlaams onderwijs kennen de Joodse cultuur (en het Joods Museum van België (JMB)) onvoldoende;
- vele vooroordelen over deze gemeenschap blijven bestaan;
- het Joods museum is bij de instellingen van de Vlaamse gemeenschap vaak onvoldoende gekend. Haar ligging in Brussel schrikt Vlaamse scholen ook nog te vaak af.

Het project "Let's meet a Jew" heeft tot doel correcte informatie te delen over het jodendom en zo vooroordelen te doorbreken, bestaande mythes over het jodendom te deconstrueren en een bezoek aan Brussel aan te moedigen.

In niet-corona tijden omvat het project drie luiken: een workshop van 2 uur, een bezoek aan de permanente tentoonstelling en een wandeling doorheen "joods Brussel".

De workshop behandelt een brede waaier van thema's. De rode draad doorheen deze verschillende invalshoeken is de bewustwording van de leerlingen over de culturele en religieuze vooroordelen over joden en het jodendom. De initiatiefnemers proberen die beeldvorming te objectiveren aan de hand van informatiedeling, uitwisseling en dialoog.

Nadien kunnen de leerlingen een bezoek brengen aan de permanente of een tijdelijke tentoonstelling. Dit wordt aangevuld met een wandeling door Brussel. Het opzet daarvan is Brussel beter leren kennen aan de hand van een zoektocht naar de zeer diverse sporen van de culturele en religieuze joodse gemeenschap in Brussel (al dan niet met inbegrip van een bezoek aan de grote synagoge).

Het project "Let's meet a Jew" loopt tijdens het schooljaar (september-juni) en richt zich tot de leerlingen (en hun leerkrachten) uit de derde graad van het lager en alle graden van het secundair onderwijs.

Vanaf midden maart 2020 werden alle reservaties geannuleerd als gevolg van de corona-crisis. Het JMB stippelde een tijdelijk alternatief aanbod uit: "Museum in de klas".. Daarbij wordt het aspect 'Brussel' niet vergeten: door jonge, Nederlandstalige gidsen in te zetten wenst het JMB het jeugdig imago van Brussel te versterken. Ook zal het JMB tijdens de workshops vooroordelen over Brussel aanpakken en de leerlingen prikkelen om later het museum en Brussel te ontdekken

2 Zie bijlage 1 met het aantal deelnemers per gewest.

3-4. Er werd 63.000 euro subsidie toegekend verspreid over 3 schooljaren van okt 2018 tot juni 2021:

- a. oktober 2018 - juni 2019: 15.000 euro
- b. september 2019 - juni 2020: 15.000 euro
- c. september 2020 - juni 2021: 33.000 euro

5. De Nederlandstalige dienstverlening in het Joods Museum is niet perfect, maar is veel breder en omvattender dan enkel het onthaal. De Nederlandstalige dienstverlening is de laatste jaren versterkt via:
- d. een halftijdse medewerker op de educatieve dienst;
 - e. volledig museaal aanbod in het Nederlands;
 - f. catalogus tijdelijke tentoonstellingen in het Nederlands;
 - g. website, nieuwsbrieven, podcasts, facebookposts, affiches (ook) in het Nederlands;
 - h. gratis toegang voor leerkrachten via KLASSE;
 - i. deelname aan 'Krokuskriebels' (Gezinsbond), een project voor Vlaamse tieners en hun familie;
 - j. deelname aan 'Schatten van Vlieg' met een specifieke schattenjacht in het Nederlands voor kinderen vanaf 8 jaar;
 - k. deelname aan overleg/vorming met FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed.

Het museum heeft een tweetalig (Nederlands moedertaal) personeelslid aangeworven voor een halftijdse opdracht. De verdere versterking van de Nederlandse dienstverlening blijft een belangrijk aandachtspunt.

- 6-7. Ik waardeer dit project en ben tevreden over de resultaten.

Met dit project behandelt het JMB maatschappelijke onderwerpen die erg gevoelig liggen in de hedendaagse wereldwijde politieke en maatschappelijke context. Religie, superdiversiteit, tolerantie, antisemitisme zijn actuele en bijzonder complexe thema's.

De doelstellingen van "Let's meet a Jew" bij de deelnemende Nederlandstalige jongeren zijn beleidsrelevant, zowel in maatschappelijke zin als specifiek voor het beleidsveld Brussel. Cf de duiding bij aanvang van dit antwoord zo onder meer kennis verstrken over het jodendom op die manier:

- l. Vooroordelen deconstrueren door aan te tonen wat het Jodendom gemeen heeft met andere culturen, de kennis van de geschiedenis van de Joden in België te delen, de Joodse cultuur en diversiteit binnen de Joodse gemeenschap(pen) te tonen ...;
- m. Bijdragen tot de creatie van een omgeving die respect heeft voor culturele verschillen en gelijkheid en waarin individuele verantwoordelijkheid wordt gewaardeerd;
- n. Brussel ontdekken en doorgronden langs één van zijn culturele instellingen en de Joodse sporen in de hoofdstad.

De belangrijkste troeven van dit project zijn:

- o. Het JMB richt zich expliciet tot alle leerlingen uit het Vlaams onderwijs. Het project beperkt zich niet tot een eenzijdige kennisoverdracht maar stimuleert reflectie en dialoog. Het beoogt een duurzaam effect, namelijk dat leerlingen beseffen dat er (bij zichzelf en bij anderen) bepaalde vooroordelen bestaan over Joden en het Jodendom, en algemeen over "de ander". De uiteindelijke bedoeling is meer tolerantie te genereren voor de culturele en religieuze diversiteit in de samenleving.
- p. Het JMB draagt Brussel een warm hart toe. De workshops worden gekoppeld aan stadswandelingen. Dat is een slimme benadering die inspeelt op een reële vraag en zo ook het aanbod aan stadsklassen in Brussel versterkt. Leerlingen uit het Vlaamse gewest worden niet alleen naar Brussel gehaald voor de workshop en een bezoek aan het museum, dankzij de wandeling leren zij Brussel beter kennen. Leerlingen in Vlaamse scholen in Brussel herontdekken hun stad op plekken die belangrijk zijn voor Brusselse joden;
- q. De educatieve aanpak is niet vrijblijvend maar wordt formeel ingebed in het concept en getuigt bovendien van een sterk maatschappelijk engagement. De initiatiefnemers streven naar de verankering van de workshop in het curriculum van de deelnemende scholen en richten zich in hun communicatie ook tot leerkrachten, onderwijsinspecteurs én beleidsmakers (departement Onderwijs, verantwoordelijken van de onderwijskoepels en begeleidingsdiensten).

Het is duidelijk dat "Let's meet a Jew" effectief Vlaamse jongeren op gestructureerde wijze naar Brussel brengt om ze op een realistische en genuanceerde manier de hoofdstad te laten beleven. Door zijn brede en open benadering van actuele diversiteitsthema's en samenlevingsproblematieken heeft dit project ook een versterkend effect op het sociaal-culturele weefsel van de Brusselse samenleving. Dit project voldoet dus aan de inhoudelijke criteria van de subsidielijst 'Projecten voor Brussel'.

De kerndoelstelling van dit project was een Nederlandstalig jongerenpubliek uit Vlaanderen en Brussel in contact te brengen met een interessante stedelijke realiteit. Daarin is dit museum geslaagd.

8. De subsidiebesluiten vindt u in bijlage 3,5 en 7. Overeenkomstig artikel 90,5 van het Reglement van het Vlaams Parlement leg ik de opgevraagde subsidieaanvragen (als bijlagen 2, 4 en 6) om redenen van vertrouwelijkheid ter inzage bij de voorzitter van het Vlaams Parlement.

BIJLAGEN

1. [Aantal deelnemers per gewest](#)
2. Vertrouwelijk
3. [Subsidiebesluit Joods Museum België "Let's meet a Jew" 2018](#)
4. Vertrouwelijk
5. [Subsidiebesluit Joods Museum België "Let's meet a Jew" 2019](#)
6. Vertrouwelijk
7. [Subsidiebesluit Joods Museum België "Let's meet a Jew" 2020](#)